

Virus og bakteríur

- umfarssjúkur herja í lötuni kring landið. Hóast tað hevur vart í slakar tveir mánaðir, er ikki útlit til bata í bræði, sigur Sølvi Winther Olsen, kommunulækni

Umfarssjúkan myndar seg við tveimum fyrbrigdum - sum virus ella bakteriu-igerðarsjúka. Í summum førum er talan um báðar sjúkur., sigur Sølvi Winther Olsen, kommunulækni, sum hevur úr at gera í hesum døgum.

Fepurin ikki vandamikil

Sølvi Winther Olsen: - Viðvíkjandi tá virus ger um seg, so fáa fólk knappliga fepur um 38,5 - 40 hitastig ella meir. Tað er ikki vandamikið at fáa høgan fepur, men tá talan er um smábørn, so kunnu nørur fáa fepurkrampa. Tað er tó ikki vanligt - bert eini seks

- átta smábørn fáa fepurkrampa árliga í Føroyum. Tá vit vita at eini 800 børn fððast árliga, so er tað ikki ofta, at fepurkrampa koma fyrri.

Annars verða fólk eym í vøddum og liðum, fáa høvuðspínu og snora. Tey kenna seg ógvuliga ússalig og veik.

Verið tolin

Sjúklingar kunnu eisini hava ilt í hálsinum og hovin eygu og lið. Nógur hosti er oftani sjúkueyðkenni, og tað kemst av, at slímhinurnar í andaleiðini ørkymlast. Ráðini eru at sjúklingar royna at halda aftur við hostanum, tað bætir um, og um heilt illa veit við, at taka hostasevju.

Virus-sjúkan tekur sína tíð, og tað ræður um at vera tolin. Viðvíkjandi hostanum, so skulu fólk halda seg burtur frá kjara-royki - t.v.s. í køki, har matgjørt verður.

Tá fepurin fer upp, fáa fólk skjálvtu og vøðarnir fara upp at titra. Tað kemst av, at líkamið arbeiðir við fepurinum, men hetta heldur uppat, tá fepurin er komin í hæddina. Tá fer sjúklingurin at sveitta, og tað setur fepurin niður.

Fólk skulu bert fara til songar, taka eina Mægnyl ella Panodil, og binda frið. Hetta varir helst einar triggjar til fimm dagar, og sjúklingurin skal helst vera heima, hvíla og royna at eta og drekka væl.

Hóast sjúkan hasar av

aftur, so eru fólk ógvuliga mðð - eisini eftir at fepurin er fallin.

Bakteriu-igerðarsjúka

Hinvegin, so er eisini talan um bakteriu-igerðarsjúku, sum hevur við sær, at sjúklingurin snorar, fær ilt í hálsin, mandlurnar hovna eins og kertlarnar uttan á hálsinum. Oftani fáa fólk eisini búkiðsku og vaml. Henda batketið sjúka líkist virus, men skal víðgerast við pennisilini ella øðrum evni.

Í summum førum hava fólk fingið báðar hesar sjúkur, og tá er tað helst soleiðis, at seinna sjúkan er beinleiðis eftirsjúka, sum kemur áðrenn fyrra herðindi er av.

Onga mótstøðu móti vári

Sølvi Winther Olsen sigur, at fólk skulu fara hóvliga fram og geva sær studir at koma fyrri seg. Ikki er neyðugt at fara til lækna í fyrstu atlogu, men batnar støðan ikki eftir trimum 2-3 døgum, skulu fólk venda til læknan.

Umfarssjúkurinar hava verið í umleið tveir mánaðir, men enn røktist ikki fyrri, at umfarssjúkan hasar av. Í lötuni ringja umleið 20 fólk til læknan um dagin, sum hava hesi sjúkueyðkenndir - bert til ein kommuntlækna, so talan er um heilt nógv fólk, sum eru rakt av sjúkuni.

Hví eru vit so sjúk?

Tað er - eitt nú ringa veðurlagnum fyrri at takka, og tí tað liður móti vári. Tá hava fólk onga orku í yvirskoti til at taka, og tí eru tey veikast hesa ársins tíð. Hvussu skulu vit verja okkum móti slíkum sjúkum?

- Vit skulu minnst til at taka vitaminir og eta góðan, sunnan kost. So er bert at biða eftir várinum og til umfarssjúklurnar hasa av aftur, sigur Sølvi Winther Olsen.

Í útbúgving í 1992?

Nógv skulu søkja longu nú!

Hetta eru serliga tey, sum umframt eina útbúgving, ið gevur atgongd til hægri lesna, eisini hava arbeiðsroyndir. Tey skulu søkja áðrenn 15. mars.

Uptøkumátiin á flest øllum hægri útbúgvingum er munandi broyttur seinastu árin. Flestu útbúgvingarstovnar byta nú umsøkjarnar upp í tveir bólkar, KVOTU 1 ella KVOTU 2.

Í KVOTU 1 eru tey, sum bara hava skúlagongd, sum gevur atgongd (HF, student, HH e.t.). Hja hesum er tað framhaldandi bara miðalkarakterurin, sum verður lagdur til grund fyrri uptøku. Umsóknarfreistin hjá hesum (KVOTU 1) er 1. juli, eins og seinastu mongu árin.

Øll hini í KVOTU 2

Í KVOTU 2 eru tey, sum umframt eina skúlagongd, ið gevur atgongd til hægri lesna, eisini hava aðrar royndir, so sum arbeiðsroyndir, háskúlauppihald, uttanlandsuppihald (har tey hava arbeiðt ella gingið í skúla) og eisini fritíðarvirksemi av ymsum slagum kann telja við. Tað er rættuliga ymskt, hvørjar royndir hvør útbúgvingarstovnur leggur dent á.

Í KVOTU 2 eru eisini tey, sum ikki hava nakra beinleiðis atgongdgevandi útbúgving (ikkí hava HF, student e.t.), men har útbúgvingarstovnurin metir, at teirra royndir og kunnleiki er av slík-

um slag, at tey verða hildin egnað til at fullføra ynsktu útbúgvingina. Hesi skulu tó søkja um undantaksloyvi (dispensatión) saman við umsóknini til útbúgvingina.

Tey, sum ikki hava nakra atgongdgevandi útbúgving, men hava eina aðra útbúgving frammanundan (í minsta lagi 3 ára langa) kunnu eisini søkja í KVOTU 2.

Freistin er 15. mars

Øll tey, sum hava møguleika at verða upptikin í KVOTU 2, eiga at royna hendan møguleika, um tey ætla sær undir útbúgving í summar.

Umsóknarfreistirnar til KVOTU 2 skulu verða útbúgvingarstovnum í hendi áðrenn 15. mars 1992.

Umsóknarbløð fáast á studentaskúlanum og LFÚ-ráðgevingini (tlf. 15015, týsdag og hósdag kl. 16-18).

Aftan á 15. mars er bert møgulegt at søkja í KVOTU 1, og tá er tað bara atgongdgevandi útbúgvingin, sum telur (miðalkarakterurin), - arbeiðsroyndir telja ikki við.

Ráðgevingin fyrri Føroyingar í Danmark Vesterbrogade 18.1 1620 København V tlf. 31239980 týsd. og hósd. kl. 11.30-15.30 mikudag kl. 16-20 friggjadag kl. 11.30-14.00 (donsk tíð).

Tað er vanligt at fólk fáa umfarssjúkur eftir langan og tungan vetur, og soleiðis er eisini í ár. Einastu ráðini eru at balla seg í dýnunna og binda frið, til sjúkan er hæsæð av. Tilgjørd mynd.: Jens Kristian Vang

